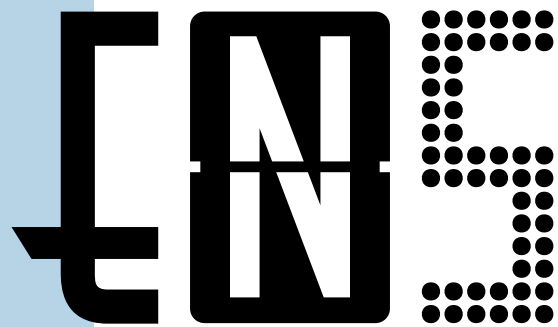

EL NOU SANTPOLENC

Juliol
2026

#123

EN PORTADA

LA NIT DE L'ESPORT, EL GRAN APARADOR DE L'ESPORT LOCAL

Pàgs. 4-9

Ajuntament de
Sant Pol de Mar

ENS

Dipòsit legal
B-24263-93

Edita
Ajuntament
de Sant Pol de Mar

Coordinació
Marc Vidal
(Regidoria de
Comunicació)

Maquetació
gina@mutudesign.com

Impressió
Impremta Pagès

Fotografia
Arxiu Ajuntament
Sant Pol de Mar,
Arxiu Municipal,
Arxiu Pere Sauleda

Publicitat
ens@santpol.cat
93 760 01 52

**Ajuntament
de Sant Pol de Mar**
Plaça de la Vila, 1
08395 Sant Pol de Mar
Tel. 93 760 04 51
www.santpol.cat

Facebook/Twitter/
Instagram/YouTube:
@ajsantpol

Imprès en paper
100% ecològic

Tirada
1.400 exemplars

Cost unitari
0,76€

Do, Re, Mi, Fa, però sobretot que no ens falti el Sol

L'any 2026 marca una fita històrica per a la cultura musical catalana: el Festival de Jazz Galet Club celebra els seus 50 anys d'història. Cinc dècades de notes sincopades, nits d'estiu inoblidables i una resistència cultural inigualable que el converteixen en el segon festival de jazz més antic de Catalunya, només superat pel de Barcelona, i portant a Sant Pol primeres espases nacionals i internacionals del jazz. Una efemèride envejable que s'assoleix gràcies a l'esforç de molts santpolencs i santpolenques que, durant tots aquests anys, han aportat el seu granet de sorra per fer-ho possible. Quina una en portaran de cap pel pregó de Festa Major...?

Aquest ENS d'estiu és sens dubte el de les felicitacions. No només al Festival de Jazz, sinó també a tots els guardonats i finalistes d'una nova edició de la Nit de l'Esport. Un certamen que vol posar en valor els èxits esportius assolits en les dues darreres temporades, però sobretot la tasca dels clubs i cossos tècnics per transmetre valors que contribueixen al desenvolupament personal i social de tantes generacions d'infants, com ara el treball en equip, l'esforç i la constància, respecte a la resta de companys, superació personal, disciplina, salut i inclusió.

I felicitats també al flamant Premi Nacional de Gastronomia d'Autor, el xef santpolenc Raül Balam. Un reconeixement a la seva trajectòria professional, estretament lligada a Sant Pol i a un cognom –Ruscalleda– que marcarà per sempre al panorama gastronòmic internacional.

D'altra banda, la presència de l'Arxiu municipal de Sant Pol segueix essent imprescindible en aquesta publicació. I en aquest número hi és present amb el resum de la XIX Trobada d'Entitats de Recerca del Maresme, que va tenir el passat mes de maig a la nostra vila, i amb l'estrena d'una nova secció que s'allargarà en els pròxims ENS sobre els 90 anys de l'esclat de la Guerra Civil espanyola i les conseqüències que aquesta va tenir a Sant Pol.

Bon estiu!

TELÈFONS D'INTERÈS

Arxiu Municipal
93 780 33 38

Biblioteca Can Coromines
93 760 45 44

Ca l'Arturo
93 760 30 06

**Consultori Local
Sant Pol de Mar**
93 760 48 18

Llar d'infants Pi del Soldat
93 760 10 72

**Oficina d'Atenció
a la Ciutadania (OAC)**
93 760 04 51

Oficina Turisme
93 760 45 47

Polícia Local
93 760 05 19

Emergències:
609 306 609

Serveis Socials Municipals
93 760 09 09

TENS QUEIXES SOBRE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA?

Contacta amb el Síndic de Greuges:

900 124 124 / sindic@sindic.cat
www.sindic.cat

Sumari t[NS]

4

EN PORTADA

LA NIT
DE L'ESPORT

10

ENTREVISTA

RAÛL BALAM,
PREMI NACIONAL
DE GASTRONOMIA
D'AUTOR 2026

12

ENTITATS

MIG SEGLE
DE JAZZ
A SANT POL

14

ENTREVISTA

RICARD GILI,
MEMBRE FUNDADOR
DE LA LOCOMOTORA
NEGRA

16

ENTREVISTA

JOAN CHAMORRO,
DIRECTOR DE LA
SANT ANDREU
JAZZ BAND

18

L'ESPAI DEL LECTOR

VOLADES
SANTPOLENQUES

19

REPORTATGE

XIX TROBADA
D'ENTITATS DE
RECERCA DEL
MARESME

24

ARA FA 90 ANYS...

LA GUERRA CIVIL
A SANT POL

26

RECOMANACIONS LITERÀRIES

VA DE LLIBRES

27

CONCURS LITERARI

28

ARBRES DE SANT POL

EL XIPRER

30

TRIBUNA POLÍTICA

Tens un comerç i vols veure aquí el teu anunci?

Posa't en contacte amb ens@santpol.cat

Tarifes i condicions segons el preu públic contemplat
a l'Ordenança General de preus públics Municipals.

LA NIT DE L'ESPORT TORNA A SER UN APARADOR DEL BON ESTAT DE FORMA DE L'ESPORT LOCAL

La Nit de l'Esport que va tenir lloc el 12 de juny i que té caràcter bianual, és molt més que una gala de reconeixements. És la celebració de l'esforç, la constància, la superació personal i el compromís que, dia rere dia, centenars de persones de Sant Pol de Mar demostren als terrenys de joc, a les pistes de tennis, als pavellons, als carrers i als espais naturals del nostre entorn.

L'esport és un dels grans motors de la nostra societat. Ens ensenya a treballar en equip, a respectar els rivals, a acceptar les victòries amb humilitat i les derrotes amb dignitat. És una eina de cohesió social que uneix generacions, crea amistats i transmet valors que van molt més enllà de la competició. Cada entrenament, cada partit i cada repte assolit contribueixen a construir una comunitat més saludable, més activa i més solidària.

Per això, volem felicitar de manera especial tots els esportistes, equips i entitats que han estat guardonats en l'edició d'enguany. El seu talent, dedicació i perseverança els han fet mereixedors d'aquest reconeixement. Però també volem fer extensiva la felicitació a totes les persones nominades, perquè darrere de cada nominació hi ha hores d'esforç, sacrifici i passió per l'esport que mereixen el mateix respecte i admiració.

L'esport local viu un moment especialment esperançador gràcies al gran treball de base que desenvolupen els clubs de la vila. El futbol, el bàsquet, el tennis i el vòlei compten amb un planter ple de joves esportistes que garanteixen el futur de les seves disciplines i que, alhora, representen els valors que volem transmetre a les noves generacions.

La gala va ser presentada pel veterà periodista Eduard Boet, juntament amb Berta Llorens i Luca Vila, i va comptar amb els parlaments de la regidora d'Esports, Pilar Llorens, i l'alcalde Albert Zanca.

La Nit de l'Esport va premiar els millors esportistes locals de les dues darreres temporades en les categories de promesa, sènior i veterans (en les modalitats masculina i femenina), així com el millor equip i tècnic. També es van fer mencions especials a l'esport adaptat, als petits grans esportistes i als nous equips de Newcom de Sant Pol, així com reconeixements al memorial de tennis Mariana Pavanetto, l'equip de veterants de futbol dels anys 70 i els aniversaris de la Marxa de Sant Pau i la Regata Furest.

Tot seguit us mostrem els protagonistes d'aquesta edició 2026 de la Nit de l'Esport: els guardonats i guardonades que avui veuen reconeguda la seva trajectòria, els seus mèrits i la seva contribució al món esportiu de Sant Pol de Mar.

Podeu veure la gala de la Nit de l'Esport 2026 escanejant aquest codi QR.

MILLOR PROMESA FEMENINA

CHLOE ARRUFAT WOOD

Amb 6 anys va començar a jugar a futbol, amb 14 anys va jugar la UEFA per Escòcia. Ara, al RCD Espanyol poden guanyar la lliga preferent femenina i ascendir de categoria.

Guardó lliurat per Berta Fabo, guanyadora de la mateixa categoria a l'edició del 2024, i recollit per la mare de la guanyadora.

Enhorabona a les finalistes Mariona Sauleda (bàsquet), Elena Martín (tennis) i Berta Fabo (vòlei).

MILLOR PROMESA MASCULINA

ROC PÉREZ

El Roc és un jove navegant santpolenc que porta tota la vida a l'aigua. Primer va començar a navegar amb Optimist, i des dels 15 anys amb la classe Europa amb uns resultats molt destacats.

Guardó patrocinat per Frenos Sauleda i lliurat per la regidora d'Esports, Pilar Llorens.

Enhorabona als finalistes Asier Garcia (bàsquet), Víctor Nieves (tennis) i Pol Brossa (vòlei).

L'esport és una eina de cohesió social que uneix generacions, crea amistats i transmet valors que van molt més enllà de la competició

MILLOR EQUIP

SÈNIOR VALLALTA BC

Temporada excepcional. Han guanyat la lliga a dues jornades del final, amb l'ascens directe a Primera Territorial.

JÚNIOR VÒLEI SANT POL

S'han assegurat, juntament amb alguns juvenils, la fase d'ascens a primera divisió. L'equip s'ha sobreposat a lesions i abandonaments de jugadors importants durant la temporada.

Guardó lliurat per Joan Talamàs, actual entrenador del l'equip veterà de l'ATC Sant Pol.

Enhorabona als equips finalistes: Aleví del Tennis Sant Pol, Prebenjamí de l'ATC Sant Pol, i el Tennis Platja del Club Nàutic Sant Pol.

MILLOR ENTRENADOR

FM TEAM TENNIS I PADEL ACADEMY

Format per Micki Viadas i Fran Gonzalez, en 4 anys han posat el nom de Sant Pol com a referència del tennis a la zona del Maresme.

Guardó lliurat per Anna Todó, presidenta de La Vallalta BC.

Enhorabona al finalista Jordi Vives (bàsquet).

MILLOR SÈNIOR FEMENINA**ARIADNA CEREZUELA I CRISTINA NOGUÉ**

Ariadna Cerezuela: Trajectòria impecable des dels seus inicis al futbol. Actualment jugadorat del Girona FC.

Cristina Nogué: Waterpolista d'èlit a nivell europeu. Actualment a les files de l'Atlètic Barceloneta.

Guardons lliurats per l'alcalde, Albert Zanca, i recollit per la mare de l'Ariadna i l'àvia de la Cristina.

Enhorabona a les finalistes Mireia Martínez (tennis) i Carla Quintanilla (bàsquet).

MILLOR SÈNIOR MASCULÍ**JORDI LLORENS**

Amant del bàsquet, gran motivador i amb una actitud impecable, es mereix el premi per la seva trajectòria com a esportista i educador.

Guardó lliurat per Oriol Carrasco, guanyador de la mateixa categoria el 2024.

Enhorabona al finalista Enric Roig Tió.

L'esport local viu un moment especialment esperançador gràcies al gran treball de base que desenvolupen els clubs de la vila

MILLORS VETERANS I VETERANES**RIAN VERSFELD, CARLES MORALEDA****I VÍCTOR OBACH**

Rian Versfeld (tennis): Sotscampiona de dobles en la categoria +30 del campionat de Catalunya 2025 amb nombroses victòries en la lliga de Terrassa 2025. Capitana de l'equip +30 des del primer any i cada any ha pujat l'equip de categoria.

Carles Moraleda (bàsquet): Reconeixement a una trajectòria dins la temporada que combina qualitat, actitud i una manera d'entendre el bàsquet.

Víctor Obach (tennis): Amb 90 anys mostra una actitud i empenta als entrenaments que es admirable Guardons lliurats per Moisès Fabo, president del Vòlei Sant Pol.

Cada entrenament,
cada partit i cada repte
assolit contribueixen a
construir una comunitat
més saludable, més activa
i més solidària

MENCIÓ ESPECIAL

ESPORT ADAPTAT. SOFIA BYCHKOVA

Per la seva actitud esportiva i compromís des dels seus inicis, la Sofia ha demostrat ser una esportista molt disciplinada i constant. La seva passió per l'activitat física es reflecteix en que gaudeix de cada entrenament i competició.

Diploma i medalla lliurats per Ignasi Costa, representant de l'UFEC, i Emma Olasz, tècnica d'Esports de l'Ajuntament de Sant Pol i entrenadora de la Sofia.

MENCIÓ ESPECIAL

PETITS GRANS ESPORTITES

Lia Fuentes (motocross)
Bruc Carreras (atletisme)
Sergi Cabrespina (tennis)

Diplomes lliurats per Maria Tió, pionera del bàsquet santpolenc.

MENCIÓ ESPECIAL

NEWCOM SANT POL

En només dues temporades han aconseguit engrescar un munt de gent gran del municipi i tirar endavant dos equips que estan competint amb molt bons resultats.

Diploma lliurat per Pep Ripollès, vicepresident del Consell Esportiu del Maresme.

RECONeixEMENT PELS SEUS ANIVERSARIS

MARXA DE SANT PAU (40A EDICIÓ),

REGATA FUREST (65A EDICIÓ)

Diplomes lliurats per Toni Frieros, director de l'Esportiu Maresme, a Joan Piqueras i Sergi Aznar com a organitzadors sortint (SEIR l'Hotel) i entrant (Penya Melons), i a Ricky Cabot (Club Nàutic Sant Pol).

RECONeixEMENT ESPORTIU

MEMORIAL MARIANA PAVANETTO

Guardó lliurat al Club Tennis Sant Pol per Enric Campàs, assessor de l'Àrea d'Esports de la Diputació de Barcelona.

RECONeixEMENT ESPORTIU

VETERANS DELS ANYS 70 DE L'ATC SANT POL

Diploma lliurat per Àngel Mollfullada, vinculat des de sempre a l'ATC Sant Pol.

RAÜL BALAM: “PER ANAR CAP ENDAVANT A LA CUINA, EM FIXO MOLT EN LA TRADICIÓ”

Raül Balam Rusalleda acaba de rebre el Premi Nacional de Gastronomia d'Autor 2026, un reconeixement a una trajectòria construïda amb personalitat pròpia, creativitat i excel·lència. Fill de Carme Rusalleda i Toni Balam, la seva història professional està profundament vinculada a Sant Pol de Mar, bressol del mític restaurant Sant Pau i escenari dels seus primers passos en la cuina. Amb motiu d'aquest guardó, conversem amb ell sobre el premi, els seus orígens i la seva relació amb Sant Pol.

Acabes de rebre el Premi Nacional de Gastronomia d'Autor 2026. Quan vas conèixer la notícia, quina va ser la primera persona amb qui la vas voler compartir?

M'ho van comunicar dos mesos abans de fer-se públic a la gala i em van demanar que ho portés en secret. No ho vaig dir a ningú del meu equip, però sí que no em vaig poder estar de trucar a la meva mare i dir-li a ella.

Aquest premi reconeix una cuina amb identitat pròpia. Com definiries la teva personalitat culinària?

Jo definiria la cuina que fem, sobretot al restaurant Moments, com a cuina catalana neotradicional. Sí que tenim un discurs propi, però mirem molt d'on venim, i mirem molt, sobretot, la vila que ens ha vist créixer. Tota la meva família, totes les meves generacions, són de Sant Pol, menys l'avi Ramon, que era de Maçanet de la Selva. Però sempre expliquem molt aquest caràcter de poble.

La teva història gastronòmica comença a Sant Pol de Mar. Quin pes té el poble en la persona i el cuiner que ets avui?

Més que el poble, és la història familiar. Tinc la gran sort de venir de dues famílies que estimaven molt la cuina i de dues famílies que eren totalment diferents.

La part de la meva mare, la part Ruscallada i Serra, estava més dirigida a l'horta, o sigui de pagès. Però la part del pare, la Balam Castanyer, era més marinera. Tenim aquestes dues vessants.

Tenim el mar i la muntanya!

Sí, i al final estimes aquest llegat. Per anar cap endavant a la cuina, em fixo molt en la tradició.

Per exemple, ara mateix al Moments estem oferint al menú d'estiu un plat d'arròs caldós de gambes com el feien els pescadors del poble, amb una picada de pescador i on, a més, hi hem introduït una recepta que té més de 100 anys i que ja s'ha perdut, de quan a les barques es feien aquestes picades de pescador amb el què pescaven. I amb el brou que els hi quedava feien una elaboració que li dèiem “torrada de mar”: agafaven pa, l'absorbien en aquell brou, i a la barca, mentre tornaven, l'anaven torrant mica en mica. I al

final això era un present que normalment regalaven a tota la canalla que anava a la platja a jugar i ajudava a pujar les barques. Això que ara estem oferint als nostres comensals i que veuen com una cosa supermoderna en realitat sorgeix d'una recepta molt tradicional.

Hi ha algun sabor, aroma o paisatge de Sant Pol que continuï inspirant-te avui dia?

Sí, m'emociona molt l'olor de la natura. Per exemple, ara que les figueres estan totes plenes de fulles, tinc la sort de tenir-ne una al cantó de casa i m'arriba la seva flaire. O sigui que Sant Pol encara fa olor a natura i això et pot arribar a emocionar.

I ara mateix quants projectes culinaris tens en marxa?

A més del Moments de Barcelona, hi ha el Cuina Sant Pau aquí a Sant Pol i estem a punt d'obrir el Cuina Burger, també aquí al poble, al carrer Consulat de Mar.

Quina és la filosofia d'aquest nou local?

Nosaltres ens divertim moltíssim cuinant i volem seguir fent el mateix al Cuina Burger. Volem oferir un bon producte i divertir. A banda de ser una bona hamburgueseria, hi haurà batuts que farem nosaltres, gelats amb toppings que també farem nosaltres, i tot el producte estarà elaborat a la casa.

Com es viu el repte de construir una veu pròpia quan es forma part d'una de les famílies més influents de la gastronomia catalana?

Mira, jo crec que és bo i dolent. O sigui, potser sí que em pesava més quan era jovenet, però arriba un moment que ho acceptes. Jo crec que tothom s'ha de sentir orgullós d'on és i en el meu cas he tingut la sort d'haver nascut en una família molt arrelada al poble de tota la vida. I que sóc el que sóc gràcies a tota l'educació i tota aquesta estima que m'han transmès. I no vull que em desvinculin dels cognoms que porto.

M'honora ser qui segueixi aquest llegat que ja venia dels avis. El què passa és que la mare i el pare, amb el Sant Pau, van fer gran aquest llegat. I jo faig el mateix, de la mateixa manera que la meva germana ho fa amb El Jardí del Sant Pau. Tots volem mantenir viu aquest llegat amb el privilegi que ens suposa poder fer-ho des del rovell de l'ou del poble i a primera línia de mar.

Quins productes del Maresme consideres imprescindibles dins del patrimoni gastronòmic català?

En tenim molts a les diferents èpoques de l'any. Et diria les figues, els lloritos, la gamba o quan comença la sèpia i el calamar, però sí que hi ha pals de paller que són molt importants, com l'oli d'oliva.

Jo crec que no entendríem res en aquest país sense l'oli d'oliva. I una altra cosa que és molt important, i que no és un producte sinó una eina, i que a mi m'agrada molt, és el morter.

La meva mare sempre diu que l'eina fa la feina i la mà que la fa anar. O sigui, una bona eina és molt important.

Sóc molt d'oli, sóc molt de morter, sóc molt de picades i sóc molt de xocolata.

Precisament el guardó que acabes de guanyar té forma de morter...

Sí! La van ben encertar! En tinc molts i m'agrada col·leccionar-los. Quan vaig a un altre país sempre m'acabo comprant un morter. És aquest utensili que hem fet servir totes les civilitzacions quan encara no ens coneixíem. És un punt de connexió entre tots.

A vegades diuen que els extraterrestres van posar les piràmides... i jo crec que van deixar-hi els morters, també! Perquè totes les cultures tenen els seus morters i tots tenen el seu per què. O sigui que és molt important fer servir el morter a les cuines. Jo crec que hauria de ser obligatori que a cada cuina hi hagués un bon morter.

Com veus el futur de la gastronomia catalana en els pròxims anys?

Fa cinc anys hauria dit que la veia fotuda, que no hi veia esperança, perquè estàvem perdent una mica el nord. Te n'anaves a qualsevol lloc de Catalunya i només hi veies ceviches, ramen, sushi, arepas... Està bé tastar les cuines d'altres cultures, però s'estaven integrant massa i no hi veies cuina catalana. Però portem un parell d'anys que el jovent està recuperant els restaurants de menú, implementant molt el cap-i-pota, l'esmorzar de forquilla, el vermut amb les seves escopinyes i les olives, etc. Sembla que ja no ens fa tanta vergonya ser catalans. Potser abans ens avergonyia que la cuina catalana fos cuina de pagès però, ostres!, hem de pensar que la cuina catalana és mil·lenària! Crec que ens hem tret aquella espineta i ara ens emociona un fricandó o una sarsuela, que són aquests plats autòctons tant nostres.

Però per garantir el futur de la cuina catalana és imprescindible el suport de les institucions i dels consumidors cap a les persones que cuiden la terra i el mar. Hi ha una volada de gent jove que està intentant recuperar formatgeries, camps de conreu i explotacions ramaderes, i els hem de cuidar molt per seguir fent gran aquest país. Si no cuidem aquests tres pals de paller —l'agricultura, la ramaderia i la pesca—, només viurem del turisme. I no oblidem que el turisme també ve a menjar!

Quins consells donaries als joves cuiners i cuineres que avui comencen la seva trajectòria?

Que tinguin identitat pròpia i que no vagin per modes. Que facin allò que realment vulguin fer i que escoltin la família, que et dona aquells consells que no potser no t'agrada escoltar, però que sempre són necessaris. I sobretot que mirin molt l'entorn. Les cuines grans es fan quan reflecteixen el teu entorn: el que et dona el mar i la terra del lloc on estàs vivint. Això és una meravella.

Sí, comptem amb alguns avantatges, tot i que són limitats. D'una banda, ens beneficiem del descompte estatal de 2 cèntims per litre. De l'altra, tenim un acord amb una benzinera de la zona que ens aplica un descompte addicional de 4 cèntims per litre. Tot i això, aquests descomptes no compensen del tot l'increment general dels preus.

MIG SEGLE DE JAZZ A SANT POL

El Festival de Jazz Galet Club de Sant Pol de Mar és un tresor històric i, oficialment, es considera el segon festival de jazz més antic de Catalunya, només per darrere del de Barcelona. Mentre que altres certàmens molt reconeguts tenen grans estructures comercials al darrere, el de Sant Pol destaca per la seva increïble essència purament local i associativa, gràcies a la feina de la Penya Xíndries.

AFA Institut Sant Pol
 Ateneu Popular
 A Tot Drap
 Agrupació Escolta el Nus
 Amics de les Arts
 Associació Fira Alternativa
 At. Club Sant Pol
 Centre Cultural i d'esbarjo
 Cineclub Akira
 Clàssics Sant Pol
 Club Bàsquet Sant Pol 07
 Club Nautic Sant Pol de Mar
 Club Petanca Sant Pol
 Club Tennis Sant Pol
 Colla de Geganter
 Col·lectiu Feminista de Sant Pol
 Comissió de Reis
 Dimoni d'Or
 Esbart Dansaire
 La Infernal de la Vallalta
 L'Esplai
 Penya Melons
 Penya Sarau
Penya Xíndries
 Sant Pol Jocs
 Unió d'Establiments i Serveis
 Volades Santpolenques
 Vòlei Sant Pol

El festival va néixer de la pura passió de dos amics santpolencs, en Jordi Fàbregas i en Jordi Carrasco. Als inicis, feien sonar el jazz a tot volum amb un altaveu des d'un pis del Carrer Nou de la vila. El nom «Galet Club» prové precisament d'aquesta expressió: «beure a galet» o «fotre-li galet» a la música i a la vida. Amb els anys, l'organització va passar a mans de la de l'Associació Cultural Penya Xíndries amb la col·laboració l'Ajuntament, mantenint viva la flama fins al dia d'avui.

Durant el seu mig segle de vida, el festival ha portat a Sant Pol figures monumentals del panorama jazzístic nacional i internacional, com ara Tete Montoliu –la gran llegenda del piano català–, La Locomotora Negra, La Vella Dixieland, Ignasi Terraza, Ricard Gili, Luqui Guri, Oriol Romaní o Andrea Motis, entre tants d'altres.

La 50a edició del certamen s'ha celebrat enguany estructurada en tres dissabtes consecutius molt especials. El primer dels concerts va tenir lloc el 23 de maig i va ser un homenatge als fundadors amb l'actuació de la Jazz Galet Club Big Band, liderada per Martí Carrasco, creada expressament per a l'ocasió, que va aplegar joves talents de l'escena catalana per tocar els temes clàssics que feien vibrar els fundadors del festival.

La segona cita va ser el 30 de maig amb els ritmes més tradicionals de l'actuació dels Gili-Romaní Hot Jazz Cats, un viatge deliciós al swing i al jazz de Nova Orleans i Chicago de principis de segle.

I la cloenda del festival, el 6 de juny, va ser una mirada al futur a càrrec de la cèlebre Sant Andreu Jazz Band liderada per Joan Chamorro i que, precisament, aquest mateix any també commemora una gran fita: el seu 20è aniversari.

Una efemèride que també ha rebut el reconeixement de l'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya, que el passat 6 de maig va lliurar a la Penya Xíndries –com a actuals organitzadors del Festival Jazz Galet Club– el Premi a l'Impuls de la Música en Viu per aquest mig segle de promoció del jazz.

50 anys de passió pel jazz

Hi ha pobles que porten la música a la sang, i Sant Pol de Mar en és un exemple paradigmàtic. La vila ha vist com el jazz, lluny de ser un gènere de pas, arrelava profundament en el teixit social i en la vida de molts dels seus vilatans. Per entendre la magnitud d'aquesta efemèride cal remuntar-se a l'any 1976, a les acaballes de la dècada dels setanta. Tot va començar com una cita clandestina i apassionada on un grup d'amics bojos per aquesta música es reunia cada dissabte a la tarda a casa d'en Jordi Fàbregas. Aquest disposava d'un equip de música molt bo per a l'època i una col·lecció de vinils en format LP. El saló de casa seva posseïa una acústica extraordinària on es preparava la taula una hora abans, se servien copes de cava i s'encenia la llar de foc per iniciar una sessió que arrencava inva-

La Peña Xíndries va agafar el relleu de l'organització del festival l'any 2004

riablement amb un blues lent. Més tard, en Jordi Carrasco va adquirir un equip modern i el van traslladar a una sala insonoritzada, tot i que enyoraven l'acústica original.

El festival va néixer precisament per obrir aquestes lliçons de melomania a tot el poble. En les seves primeres edicions, el festival oferia concerts gratuïts i es podia permetre portar autèntics luxes internacionals i nacionals gràcies als contactes i la influència de Carrasco.

1994-2004: el punt d'inflexió

La continuïtat del certamen no sempre ha estat fàcil. De fet, va estar a punt de desaparèixer a mitjans dels noranta a causa de cops molt durs. L'any 1994 va morir Jordi Fàbregas, fet que va suposar la pèrdua de l'ànima fundadora i de la mítica casa de reunions dels dissabtes. Només dos anys després, el 1996, en Jordi Carrasco va emmalaltir. Amb pèrdues econòmiques importants i sense forces, Toni Sarty es va veure sol. Va ser el tècnic de so Joan Vila qui el va empènyer a buscar ajuda entre els amics del Centre Cultural i d'Esbarjo. Va ser així com un grup format per en Benet, en Dito, en Buch, l'Eloi i en Josep Miguel es van unir per salvar el festival. Posteriorment, l'any 2004, la Peña Xíndries va entomar el repte de la gestió, fet que ha permès que el festival es mantingui en plena forma encara avui.

Al llarg d'aquests 50 anys, si una cosa ha caracteritzat el festival, ha estat la seva capacitat d'adaptació i el seu caràcter itinerant per la geografia urbana de Sant Pol. Els concerts han omplert de vida espais emblemàtics i racons de tota mena, com ara la mítica Discoteca Miliet's –on va començar tot–, la sala Josep M. Ainaud de Lasarte, el Centre Cultural i d'Esbarjo i el cafè El Centre, a més d'espais a l'aire lliure com els Quatre Cantons, La Punta, el Parc del Litoral i la plaça de l'Estació. Però més enllà dels escenaris, el segell d'identitat del Jazz Galet Club és el seu ambient: una calidesa i una connexió entre el públic i els músics que s'ha mantingut intacta fins avui.

El festival ha rebut enguany el Premi a l'Impuls de la Música en Viu que atorga l'Associació de Músics de Jazz i Música Moderna de Catalunya.

Les anècdotes més recordades

Ricard Gili, director de La Locomotora Negra, recorda amb emoció el magnetisme de les sessions a casa d'en Fàbregas: *"Posaven el tocadiscos a tota pastilla i cridaven: 'No se sent!'". Després obrien un armari on hi havia una llum amb la foto de Sarah Vaughan i tots s'agenollaven com si fos la verge. No ho he vist enlloc més".*

L'ambient idíl·lic també es respirava als carrers. El clarinetista Oriol Romaní recorda que als Quatre Cantons la sonoritat era tan recollida i enèrgica que, quan feien les proves de so, *"els nens s'anaven acostant i la gent treia el cap per les botigues i els balcons"*. Evoca també un moment inoblidable: veure en Jordi Carrasco a primera fila plorant d'emoció mentre Toni Gili tocava una balada amb el saxo al carrer.

Una vegada, mentre una Big Band tocava a l'escenari dels Quatre Cantons, va caure un xàfec monumental d'imprevist. Tota l'organització i els músics van haver de córrer a refugiar-se a l'interior d'un dels comerços.

En una altra ocasió, el prestigiós pianista Ignasi Terrassa venia a actuar i l'organització havia preparat un piano de cua amb tota la il·lusió. El problema? Ningú el va poder afinar a temps abans del concert. La solució d'emergència va ser canviar-lo a l'últim minut per una pianola elèctrica de l'escola de música per poder sortir del pas.

Arribar a les noces d'or sense haver fallat ni un sol any és un triomf col·lectiu. El Festival de Jazz Galet Club celebra 50 anys plenament consolidat, fidel a les seves arrels llibertàries i populars, i recordant aquells amics que el 1976 van decidir "fotre-li galet" a les nits de Sant Pol. Per molts més anys de jazz a Sant Pol!

La Locomotora Negra brindant en el 25è aniversari del festival.

RICARD GILI, MEMBRE FUNDADOR DE LA LOCOMOTORA NEGRA: "LES ARRELS DEL FESTIVAL DE SANT POL SÓN BONES I PROFUNDES"

Ricard Gili (Barcelona, 1948) és arquitecte i membre fundador i director de La Locomotora Negra. Al front d'aquest grup ha actuat, des de la seva fundació el 1971, en infinitat d'escenaris nacionals i internacionals. Ha escrit diversos llibres sobre la història i les característiques de la música jazz i també ha publicat nombrosos articles en revistes especialitzades. Ha estat el director artístic del Festival de Jazz de la Costa Brava des de la seva primera edició (1990) fins l'any 2001 i és president de la Fundació Privada Catalana Jazz Clàssic.

Ricard Gili durant la seva actuació a Sant Pol el passat 30 de maig. Foto: Carme Vives

En un país on molts festivals de jazz han desaparegut o han tingut interrupcions, què creu que explica la longevitat del festival de Sant Pol?

Crec que si les arrels són profundes i bones, la planta creix i es manté. I aquí les arrels les van posar els senyors del Jazz Galet Club, amb en Jordi Carrasco, en Jordi Fàbregas, i gent amb molta afició i amb moltes ganes de fer coses, i això va deixar empremta. I a les primeres edicions, quan va brotar aquest festival, va ser amb músics que intentaven fer un jazz que arribés molt a la gent, creant una imatge del jazz que fos atractiva. Ells van saber triar grups i orquestres que fessin un jazz atractiu, calent, que fes vibrar la gent. I això durant tots aquells primers anys va crear una base d'aficionats, com s'ha pogut veure en el recent concert per celebrar el 50 aniversari, que molta gent hi acudia a escoltar la Jazz Galet Big Band. Això vol dir que aquestes arrels eren bones, eren profundes, i es va saber agafar una sala bona perquè la planta d'aquest festival creixés i es mantingués.

Com creu que ha canviat el món del jazz entre el primer cop que va venir a Sant Pol i avui dia?

El món del jazz, centrant-nos en el nostre país, en el moment que va començar aquest festival, els músics de jazz eren pocs. Hi havia un públic d'aficionats al jazz i el gran públic una mica l'ignorava. Tot això ha anat canviant a partir dels anys 80 i 90 amb la creació d'escoles de jazz, i avui en dia hi ha una bona quantitat de músics joves i grups i orquestres que ocupen el cartell del jazz a Catalunya.

Però sí que en certa manera potser aquell grup d'aficionats bojos pel jazz, que feien viatges a França i arreu per escoltar jazz, això ha canviat. Ara el públic de jazz és més divers, més dispers, és una curiositat més que es va escoltar. Per exemple, a Barcelona no s'ha aconseguit que hi hagi locals constants com hi havia hagut a part del Jamboree i la Cova del Drac. Ara sí, músics hi ha molts més que abans i una part són molt bons. I el cas també és que el jazz ha passat de ser una música molt centrada en el que era el jazz americà, a una diversitat que fa que en els programes dels festivals hi trobis des del flamenc fins a la música celta, pensats per a un públic ampli, i fent que el jazz només sigui una paraula que forma part del nom del festival.

Com creu que ha evolucionat la seva relació personal amb Sant Pol en aquests 50 anys?

És una relació que s'ha mantingut fins ara. Inicialment era una relació d'afecte molt personal, molt directa, sobretot amb en Jordi Carrasco, que era un personatge extraordinari que encomanava l'entusiasme, i després van anar apareixent altres personatges també entranyables. Després hem actuat al Centre Cultural, al Cafè del Centre, he anat coneixent gent diversa i he anat entenent el que és Sant Pol, amb un gran afecte per tota la gent que he anat coneixent.

Quina seria la primera imatge o record que té de Sant Pol, quan algú li menciona el festival?

Recordo una actuació a l'ermita de Sant Pau. Tinc el record d'en Jordi Carrasco, encomanant-me el seu entusiasme, les seves ganes. Sant Pol té aquella cosa que ha conservat encara, fins i tot urbanísticament, una estructura, una identitat pròpia, mentre que la resta dels pobles de la costa han estat arrasats, en certa manera. Els que venim de fora encara hi retrobem aquesta cosa del poble d'una mica d'abans, que és molt maca socialment.

I un dels noms que està lligat permanentment al festival és, sens dubte, la Locomotora Negra, oi?

En Jordi Carrasco va portar la Locomotora a Sant Pol, molts anys. Vam a tocar a diferents escenaris del poble però en conjunt potser hem actuat 20 vegades. Sant Pol ha estat un dels punts on cada any La Locomotora Negra teníem una cita segura per la primavera.

Què creu que cal fer perquè les noves generacions continuïn sentint el jazz com una música viva i actual?

Això és un problema... Has posat el dit a la ferida, eh? Veig que el públic de jazz normalment són de gent de 50 en amunt. No és un tema musical, perquè el jazz té la qualitat de ser una música rítmica, calenta i directa que pot agradar i arribar a qualsevol generació. El problema és més social. A la nostra generació, el jazz era una cosa nova, que la joventut identificàvem en gran part com una música novedosa. Els grans músics eren gent que encara estaven vius. Ara ja no queda cap d'aquelles grans llegendes. Socialment tota l'atenció avui dia està centrada en les grans estrelles del pop i del rock, amb festivals de 100.000 persones i molt d'espectacle visual. La gent jove no va tant a escoltar una certa música, sinó a un esdeveniment social, els concerts de masses. Els programadors musicals només pensen en el negoci i no tant en la qualitat de la música. Les xarxes van en una direcció i el jazz en va en una altra. Aquí caldria posar molta gent d'acord i creure que és bo canviar-ho de direcció. L'única esperança és que hi hagin escoles o iniciatives culturals que puguin captar aquesta gent jove, i orientar-los cap al jazz.

Com s'imagina que pugui ser el Festival de Jazz d'aquí 25 anys més?

Depèn absolutament del criteri com es plantegin les edicions futures. Cal que sigui el criteri de veritables amants del jazz, com el de la gent que el va impulsar fa 50 anys. Mentre el festival de jazz el porti gent amb aquell mateix esperit, segur que podrà seguir amb èxit. És una música que no morirà, perquè el swing és com la llum del Sol, un cop la descobreixes, en vius.

JOAN CHAMORRO, DIRECTOR DE LA SANT ANDREU JAZZ BAND: "EL FESTIVAL DE SANT POL ES FA PER AMOR A L'ART, ABSOLUTAMENT"

Joan Chamorro (Barcelona, 1962) és un reconegut músic multiinstrumentista de jazz i un dels pedagogs més influents de Catalunya. Al llarg de la seva trajectòria ha destacat pel seu domini del contrabaix i del saxofon, col·laborant amb grans figures internacionals. El seu principal llegat és la fundació l'any 2006 de la Sant Andreu Jazz Band, una formació pionera per a infants i joves. Amb una metodologia innovadora basada en l'escolta i la passió, ha estat el descobridor i mentor de talents ara ja consagrats com Andrea Motis o Rita Payés.

Chamorro, abans del seu concert a Sant Pol el passat 6 de juny.

Què en penses d'un festival que fa 50 anys que aposta d'una manera tant incondicional pel jazz?

És una cosa meravellosa, realment, arribar als 50 anys amb un festival d'aquestes característiques, que a més a més aposta molt per la gent d'aquí, de la casa, amb el qual tenim la sort d'haver tocat en diverses ocasions, en diferents projectes, i que sempre continua amb aquesta energia positiva, aquestes ganes i ambició de voler continuar. A més, jo penso que avui en dia necessitem música, necessitem festivals, necessitem gent que tingui aquesta energia per continuar fent coses per amor a l'art. Perquè el Festival de Jazz Galet Club de Sant Pol es fa per amor a l'art, absolutament.

A quants festivals has arribat a anar que puguin presumir de ser tan longeus com aquest?

A veure, he anat a molts, però així que jo tingui present que hagin arribat als 50..., no ho sé, no sóc conscient, però segur que no són gaires. Jo vaig intentar fer-ne un que va arribar als 12 i amb prou feina, no? Ja sé el que costa, per això ho dic des del coneixement de causa, sé el que costa organitzar un festival i donar-li continuïtat, la qual cosa encara li dona molt més valor al festival de Sant Pol.

Molt de mèrit per a un poble i una entitat amb pocs recursos, oi?

Sí, sí, i tant! Això ja et dic que no es fa si no és perquè t'agrada molt el jazz i vols que en el teu poble hi hagi un festival d'aquestes característiques.

En el vostre cas, també enhorabona, perquè la Sant Andreu Jazz Band compliu 20 anys.

Sí, a més això és molt maco perquè ho estem celebrant amb una gira que aquest any ens portarà a Bogotà, Nova York, França i a diferents festivals d'aquí de Catalunya. Poder incloure en aquesta gira aquest concert a Sant Pol coincidint amb el 50 aniversari del Festival de Jazz Galet Club és per nosaltres tot un honor.

20 anys d'un projecte musical, però també pedagògic, que ens ha permès tenir una molt bona base de grans músics de jazz a Catalunya.

La Sant Andreu Jazz Band és un projecte que neix per una qüestió pedagògica, en el sí de l'escola de música de Sant Andreu i encara avui continua amb aquesta idea de ser una eina pedagògica. El que passa és que treballem d'una manera i funcionem d'una manera que aconseguim uns resultats que es poden escoltar -perquè nosaltres gravem cada any diversos discos-. I no podem separar el treball individual del treball en equip. O sigui, el grup sona perquè individualment també hem treballat molt. Hi ha bons solistes, hi ha bons cantants i, clar, creixen des de molt petits en un ambient amb aquesta energia positiva, aquestes ganes de fer música de jazz, d'escoltar-la i, bé, allà estan els resultats.

Poses en valor també que noves generacions de joves s'interessin per la música més autèntica i no tan electrònica, o fins i tot artificial, que es fa avui dia?

Sí, això pot ser molt subjectiu, però sí que és veritat que el jazz té un punt en què el directe és en tot moment acústic i que, a més, la improvisació és molt important. En el nostre cas, que infants de 13, 14, 15 i fins als 21 s'apassionin per aquest tipus de música és genial. Que dediquen tantes hores a estudiar i practicar a casa, que tinguin ganes d'escoltar a Louis Armstrong, a Miles Davis, a Kenny Dorham, a tota aquesta gent. Això per mi és un repte molt maco. Nosaltres portem 20 anys, i ara ja cada vegada és més normal veure gent jove d'aquestes edats fent jazz, però quan nosaltres vam començar era molt poc habitual. Jo crec que això és un valor afegit al nostre projecte, no? Quan vam néixer com Sant Andreu Jazz Band era molt difícil veure, potser no a nivell individual però sí un col·lectiu de gent que en aquella època tenien 10 ó 12 anys éren l'Andrea o l'Eva Fernández o l'Edu Ferrer, que va començar amb 8 anys amb nosaltres, i els veies en un escenari tocant amb una gràcia i un talent increïbles.

Però ara ja és més normal, hi ha moltes Big Bands de gent jove, i d'alguna manera sentim que nosaltres vam posar la nostra llavor. I si tu veus que hi ha gent jove que està fent aquest tipus de música, i que estan xalant, que estan disfrutant, transmet el missatge a altres joves que la música jazz no és solament per a la gent gran. A part que ha sortit gent, i continua sortint gent, que forma part del panorama jazzístic, ja no dic només del país: hi ha gent que està fent carreres internacionals, com Andrea Motis, Rita Payés o l'Èlia Bastida i tanta altra gent que es van formar aquí des de ben petits i això a mi m'omple d'orgull.

Has tingut l'oportunitat, a banda de venir als concerts, de poder voltar a Sant Pol, i conèixer-lo una miqueta?

Sí, home, i tant!. A mi, cada vegada que vinc a tocar aquí, m'ho passo molt bé. A vegades ens quedem a sopar, quan vinc amb la família, o hem fet molta platja, inclús amb els músics algun cop que havíem tocat al migdia. A mi Sant Pol m'agrada molt, hi ha uns restaurants molt macos i s'hi menja molt bé.

SANT POL HO HA TORNAT A FER

El 17 de maig es presentava com un diumenge més, amb previsió de pluja. Però el temps va voler jugar al nostre favor i ens va regalar un dia esplèndid perquè una part important dels savis i sàvies de la vila poguéssim gaudir, un any més, de la festa de les Volades, dedicada a la quinta del 36.

L'any passat vaig donar les gràcies per l'assistència i per l'empenta desinteressada de tots els col·laboradors. Aquest any, però, ho hem tornat a "petar". La resposta dels santpolencs, entossudits que aquesta festa de les Volades no es perdi, ha estat espectacular. Perquè aquesta no és només una festa: és una trobada, un "te'n recordes?", un retrobament amb vells amics i coneguts.

Cal felicitar també els cuiners pel menú escollit, tot un encert: el "caprici del xef", seguit de l'estrella del dinar, l'arrossada, i acabant amb unes postres sorpresa delicioses. Tot al punt. Gràcies de nou.

I a partir d'aquí... que no pari la festa! A càrrec de Toni Balam Grup, que, com acostumen a fer, la van tornar fer a petar i fort. Molt fort.

I què dir de les "noies de les armilles", sempre pendents que tots els comensals —per cert, dos-cents deu— tinguessin puntualment el plat a taula. Portant i recollint amb eficàcia, sense aglomeracions ni cues. Un deu per a totes elles.

Com dic, aquest any ho hem tornat a petar. Des de l'organització, tot al seu lloc i sense que faltés de res. Tal com diu aquell noi de la tele, Gent de Sant Pol: "Sou molt bona gent!"

Text de Joan Cros
en nom de la Junta de les Volades Santpolenques.

XIX

TROBADA D'ENTITATS DE RECERCA LOCAL I COMARCAL DEL MARESME

Cristina Bosch i Prat

Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar

Sant Pol ha estat l'escenari de la Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme d'aquest 2026. Un espai on compartir les recerques sobre la temàtica escollida, que enguany ha estat l'activitat pesquera al Maresme.

Visita a la casa dels pescadors, comentada per Josep Mestres de l'entitat A Tot Drap

Dissabte 18 d'abril Sant Pol va acollir la XIX Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme, una activitat organitzada per l'Arxiu Comarcal del Maresme, l'Institut Ramon Muntaner, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, el Consell Comarcal del Maresme i l'Ajuntament de Sant Pol. Al llarg del matí, la Sala Ainaud de Lasarte es va omplir de gom a gom per escoltar les diferents aproximacions al voltant de la pesca, que van fer les entitats la comarca que hi participaven. Després, es va fer una pausa per dinar i a la tarda s'oferí als participants una visita comentada, sota el títol Un recorregut pel Sant Pol pescador, a càrrec de Josep Mestres, de l'entitat A Tot Drap.

A continuació us oferim un breu resum de les diferents comunicacions presentades a la jornada. Aquestes intervencions són tan sols un petit tast dels articles que contindrà la publicació, la qual estarà disponible la primavera del 2027 a la XX Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme, que es celebrarà a Mataró.

Ponència inaugural:

El mar com a espai cultural: pràctiques, relats i transmissió del patrimoni immaterial, a càrrec d'Eliseu Carbonell Camós, doctor en antropologia social i cultural

Ponència inaugural, a càrrec del santpolenc Eliseu Carbonell

El santpolenc ens parla del concepte de patrimoni immaterial marítim, les dificultats de definició, la seva genealogia i el marc normatiu. També aprofundeix en el concepte de mar com a espai cultural, com a frontera inestable, com a generador de cultura i de patrimoni immaterial. Tot seguit aborda el patrimoni immaterial marítim al Maresme, la fragilitat de la transmissió inter-generacional i els seus usos socials, així com les contradiccions entre realitat i representació del mateix. A les conclusions, ens parla del patrimoni immaterial marítim com a cultura viva, com a vincle entre passat i futur i com a eina de transformació social.

La terminologia del món de la pesca tradicional, a càrrec de Mariona Ferret, Maria Jesús Espuña i Lourdes Comas (A tot Drap)

Comunicació de l'entitat santpolenca A Tot Drap

L'entitat santpolenca es proposa abordar diversos aspectes del vocabulari propi de la pesca tradicional, per la importància que té com a testimoni del nostre patrimoni marítim. A través de diverses fonts, però especialment del Dic-

cionari etimològic i complementari de la llengua catalana de Joan Coromines, un dels filòlegs més rellevants del segle XX. Aquest va sojornar a Sant Pol amb la seva família entre 1914 i 1938 i va establir un fort vincle amb els pescadors santpolencs, cosa que li va permetre recollir i documentar de primera mà gran part del lèxic mariner local.

La pesca amb nanses al Maresme, a càrrec d'Oleguer Massaguer (Arxiu Municipal de Pineda de Mar)

Comunicació d'Oleguer Massaguer, arxiver de Pineda

La pesca amb nanses tradicionals de jonc va ser un dels tipus de pesca més habituals al Maresme fins a la dècada de 1970. Arreu de la comarca hi trobem fons sorrencs propers a la costa, amb la presència de clapes de roca i alguer, així com diverses barres de roca més allunyades. Aquestes similituds van fer que els nansers maresmencs adoptessin uns procediments, hàbits de treball i tècniques similars, però alhora amb petites diferències que responien a necessitats locals. A la comunicació s'exposen i analitzen aquestes semblances i diferències, recollides a través d'entrevistes a nansers tradicionals.

Notes sobre l'alimentació provinent del mar a la vil·la romana de Torre Llauder (Mataró), i representacions en la ceràmica, a càrrec de Joan Francesc Clariana (Grup d'Història del Casal i Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró)

Una troballa singular, produïda durant les excavacions de Marià Ribas, fou la d'una vertebra de balena. És la segona troballa d'aquesta mena que es coneix a la comarca, ja que provinent de les excavacions realitzades a Mataró, a l'Hort del Campaner, als anys setanta s'havia exhumat un fragment de costella de balena.

Les ceràmiques també ens mostren el coneixement que tenien els romans de la fauna marina. Així veiem, en la ter-

ra sigillata, representacions de dofins, petxines i peixos. El mateix succeeix amb les lucernae, on s'observen imatges semblants. El culte al deu Neptú també hi era present, doncs el podem veure grafitat en un fragment de ceràmica on s'hi representa amb el seu característic trident.

La confraria de pescadors de Mataró (1895-1938), a càrrec Josep Ramis (Centre d'Estudis Esteve Albert I Corp - CEEAC)

Entre els segles XIX i XX, la confraria o corporació dels pescadors de Mataró experimentà una evolució significativa, passant d'un sistema gremial tradicional a formes d'organització més modernes, vinculades al cooperativisme i al mutualisme mariner. Aquest procés reflecteix l'adaptació del món pesquer mataroní als canvis econòmics, socials i tecnològics de la pesca contemporània.

Cançons marineres del Maresme, a càrrec de Rafel Mitjans i Teresa Soler (Grup d'Estudis de l'Associació els Garrofers de Mataró)

Comunicació de Rafel Mitjans i Teresa Soler

En base als reculls de cançons de la tradició oral existents al Maresme, s'explora el contingut de l'expressió «cançó marinera» i la seva aplicació al cas de la nostra comarca. Fora d'un cas singular al qual dediquen una atenció especial, els autors no creuen que puguí parlar-se de cançons «marineres»; en tot cas, d'unes formes de socialització que tampoc no serien privatives de la gent de mar.

El pescadors de Teià, a càrrec de Josep-Maria Balada (Arxiu Històric de Teià)

S'ofereix un anàlisi de la transformació de pescadors en mariners al Masnou, entre finals del segle XVII i principis del XVIII, a través de la visió que n'ofereixen els llibres Sagraments.

Les senyes dels pescadors situades entre Caldetes i Malgrat. Els mapes submarins de les roques, de la zona de Caldetes, a càrrec de Carles Ginebra i Xavier Torrentó (Astaracum)

Comunicació de Carles Ginebra i Xavier Torrentó, amb la participació del pescador santpolenc Pere Tarridas

El pescador Carles Ginebra Arrufat, de Can Boira de Caldetes, comenta, des de la seva llarga experiència com a pescador, les senyes situades entre Caldes i Malgrat, a partir d'un dibuix fet per un pescador d'Arenys i de 2 plànols submarins, fets pels pescadors Ferran Xampeny Rius (1910-1973) i Domingo Comas (1912-1978).

Carles Ginebra també explica que, a principis de l'any 1938, l'Exèrcit de la República va confiscar, a la seva família, una barca nova, de 28 pams d'eslora, per tal de preparar l'inici de la batalla de l'Ebre. La barca mai va tornar.

Pescadors i societat a l'edat mitjana: El cas de les baronies de Palafolls i Montpalau al segle XV, a càrrec de Xavier Soldevila (Santa Susanna Orígens i Memòria - SSOM)

A partir de documentació essencialment notarial (testaments, inventaris, capítols matrimonials o operacions immobiliàries i creditícies), es ressegueix algunes famílies de pescadors, valorant el seu nivell de vida, les seves estratègies familiars i el seu pes dins les respectives comunitats. Tot plegat, tenint present que els pescadors no devien formar un grup homogeni, i que cal diferenciar entre els propietaris d'embarcacions i ormeigs, i els que eren simplement assalariats. També podien complementar la pesca amb el treball de la terra, la cria de petits ramats o la feina a jornal en altres àmbits de l'economia.

El secret més preuat dels pescadors: les senyes. Els documents e can Peix de Canet, a càrrec de Joaquim Pera i Xavier Mas (Centre d'Estudis Canetencs)

En un moment en que no existien ni sonars, ni radars, ni GPS els nostres avantpassats pescadors coneixien perfectament la topografia del fons marí sense haver-la vist mai directament amb els seus ulls. Ho feien a partir de les

senyes de referència que tenien en terra; gràcies a aquestes senyes s'orientaven i sabien exactament el punt exacte on calar les nanses o els palangres per aconseguir unes bones captures. Aquest coneixement es transmetia oralment de pares a fills i cada família de pescadors tenia les seves senyes de referència memoritzades. En aquest treball ens referirem al roquer de Canet. Va ser amb motiu de la mort als 95 anys del meu avi, en Josep Isern de la nissaga de pescadors de Can Peix de Canet, que vam trobar dins una calaixera uns quaderns en els que en Josep havia anotat totes les senyes conegudes on anaven a pescar les barques de la família. Aquests documents tenen un valor antropològic i toponímic interessant pel coneixement de com ha anat evolucionant la pesca a la nostra costa fins el moment actual, on aquesta topografia submarina que descriuen els nostres avis s'ha vist alterada per la destructiva acció de les barques d'arrossegament.

Aproximació a la pesca al Maresme durant les èpoques ibèrica i romana, a càrrec de Ramon Coll i David Farell (Fundació Burriac i Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró)

Comunicació de Ramon Coll i David Farell

L'arqueologia maresmenca permet referir-nos a l'activitat pesquera durant l'antiguitat, però d'una manera molt aproximada. La troballa d'estrís de pesca, com hams, pesos de xarxa i nanses, i les abundants restes del consum d'ictiofauna i malacofauna als llocs d'hàbitat excavats, no suposen suficients dades per a caracteritzar aquesta activitat econòmica en una època històrica. En la reconstrucció del passat pesquer, alguna cosa ens diuen les referències dels historiadors clàssics sobre la tradició pesquera dels pobles ibèrics, però sobretot és durant la romanització que la comarca experimenta una primera industrialització del sector. Els fondejadors i les àmfores del litoral o la preparació del garum són testimoni d'una activitat comercial que anava més enllà del vi.

Joan Turà i Dalmau, un bus professional de treballs subaquàtics a càrrec de Joan Turà (Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró)

Joan Turà explica, a partir de les seves vivències i experiències professionals, l'estreta relació entre els bussos professionals i la pesca, un aspecte poc conegut, però de gran importància.

Rituals de mar, creences religioses i paganes dels pescadors, a càrrec d'Agustí Martí (Centre d'Estudis Vilassarencs - CEV)

Comunicació d'Agustí Martí

La comunicació analitza com les comunitats pesqueres han combinat la religió i les creences populars per afrontar els riscos de la mar. A través de devocions, rituals i supersticions, els pescadors han buscat protecció i seguretat. Aquestes pràctiques, transmeses de generació en generació, formen part d'un valuós patrimoni cultural que encara avui defineix la seva identitat, tot i els canvis moderns.

Guanyar-se la vida a la mar: immigrants francesos pescadors al Maresme (segles XVI i XVII), a càrrec d'Alexandra Capdevila.

Tradicionalment, a l'hora d'estudiar la immigració francesa dels segles XVI i XVII, la historiografia s'ha centrat principalment en la seva contribució demogràfica, els llocs d'origen i alguns perfils professionals concrets, com ara els constructors, pastissers o forners i calderers. A partir dels llibres parroquials, la Matricula de francesos de 1637, així com testaments i expedients matrimonials, s'analitza la importància dels pescadors francesos a la comarca, així com els seus principals trets distintius: lloc d'origen, edat d'arribada, pes dins la comunitat local, localitats amb major arrelament i xarxes de sociabilitat.

Protecció divina en alta mar: iconografia dels sants mariners al Baix Maresme en època del gòtic (XIV-XVI), a càrrec de Joaquim Graupera (Maresme Medieval)

Comunicació de Joaquim Graupera

La comunicació versa sobre la devoció marinera als sants protectors del Maresme medieval, amb especial atenció a Sant Nicolau de Bari, Sant Elm i altres figures vinculades a miracles marítims recollits a la Llegendà Àurea de Jaume de Voragine. Sant Nicolau, taumaturg i guardià de mariners i pescadors, salva vaixells en tempestes segons llegendes com la Praxis de nautis, representada al seu retaule gòtic fragmentari de Vilassar de Dalt, conservat a la Fundació Amatller i probablement originari de la capella parroquial de Sant Genís. Sant Elm (Erasmus de Formia), confós amb Pedro González o Sant Telm, és invocat contra tempestes i llamps —el «foc de Sant Elm»—, amb iconografia de vaixells i flames en claus de volta de capelles com les de Mataró (1574) i Vilassar de Dalt (1611-1620). Al segle XVI, les parròquies del Maresme s'amplien amb capelles per a confraries marineres: Sant Pere a Llanerxes i Premià de Dalt, amb iconografia de xarxes i pesca miraculosa, i l'ermita de Sant Simó a Mataró (1611), com a resposta a atacs corsaris barbarescos, amb exvots nàutics com la Coca.

El Club de pescadors de l'Espigó de Garbí (Vilassar de Mar). Projecte d'etnografia local, a càrrec de Jan Farell (Centre d'Estudis Vilassarencs - CEV)

La comunicació neix de la voluntat de dur a terme una recerca etnogràfica sobre el Club de pescadors de l'Espigó de Garbí, un espai considerat clau en la història recent de Vilassar de Mar en relació a la seva identitat marinera. Les barraques, les barques a la sorra i les jornades compartides a l'espigó han configurat una manera particular de viure el nostre litoral i el dia a dia del poble.

Es reconstrueix la trajectòria del club, valorant el seu significat a Vilassar de Mar i les formes de vida tradicionals vinculades a la pesca i al mar en aquesta població.

Les famílies de pescadors a Calella. On vivien i com eren les seves cases, a càrrec de Pere Puig i Josep Martí (Associació d'Amics del Patrimoni Històric de Calella)

Comunicació de Pere Puig

Calella va tenir des de molt antic una vocació marinera ben contrastada. Els pescadors eren l'estrat de població més humil i combinaven el mar amb les feines del camp. Els seus habitatges tradicionalment eren d'una sola planta, però a finals del segle XIX la situació canvia i les cases ja tenen un pis, on si troben els dormitoris, deixant més espai a la planta baixa per guardar els ormeigs de pesca (xarxes, nanses, agulles i fils de sargir, veles, caps, palangres, fitores, arpons, bornois, rems...) i les eines pròpies del conreu de la terra. L'any 1893 es fa un padró de la població de Calella, on es censen 133 famílies de pescadors que vivien sobretot en el dos carrers més propers a la platja (Jovara 43 i Marina 23), i ja en nombre més petit als carrers situats a l'eixample de Calella, sobretot als que arribaven de manera perpendicular al carrer de la Marina. Els carrers més centrals i propers a la plaça de l'Ajuntament i de l'Església no acollien cap d'aquestes famílies.

Antologia de la cançó marinera del Maresme i més enllà, a càrrec de Xavier Nubiola (Cercle Històric Miquel Biada)

Es proposa una antologia del gènere literari espanyol i català destinat a obres musicals, ja que existeixen tota mena de cançons i balls que fan referència als mariners i pescadors i a la seva vida al mar. La música marinera comprèn des de les cançons de treball fins a composicions modernes de diversos estils musicals, passant pel folklore tradicional, on l'havanera és considerada la cançó per excel·lència. També les Salves i Goigs per lloança a Sants i Verges marineres són una advocació molt arrelada entre els homes i dones de mar.

En Josep Castellà i Balís (1699-1780). El beatu Castellà, a càrrec d'Héctor López Silva (Museu Arxiu de Santa Maria de Mataró)

Aquesta comunicació té com a objectiu reconstruir les dues vides d'en Josep Castellà i Balís, pescador mataroní conegut amb el sobrenom del beatu Castellà. D'una banda pretenem resseguir documentalment la vida d'en Josep Castellà i Balís per veure com era la vida d'un pescador mataroní entre mitjans i finals del segle XVIII. D'altra banda, ens marquem com a objectiu recollir tota la "llegenda" al voltant d'aquest pescador mataroní, de qui es digué era «de exemplar vida».

Algunes de les comunicacions van ser enregistrades i les podeu trobar aquí:

Fonts documentals i imatges

- 📖 Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar
- 📖 Arxiu Pere Saulea

Els primers dies de conflicte

LA GUERRA CIVIL A SANT POL

Cristina Bosch i Prat

Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar

La Guerra Civil espanyola va esclatar el juliol de 1936, arran d'un cop d'estat militar contra el govern legítim de la Segona República. Durant gairebé tres anys (1936-1939), el conflicte va dividir el país en dos bàndols, amb conseqüències devastadores per a diverses generacions. Des de l'Arxiu Municipal de Sant Pol volem recuperar la memòria d'aquells anys al poble, a través de documents, fotografies i testimonis dels santpolencs i les santpolenques que els van viure.

Sant Pol de Mar (1936)

El 18 de juliol de 1936 una part de l'exèrcit espanyol es va aixecar contra el govern de la Segona República. El cop d'estat, que pretenia prendre el poder ràpidament, va fracassar en una part del país. Catalunya es mantingué fidel al govern republicà i es van crear els Comitès de Milícies Antifeixistes, formats per sindicats i organitzacions d'esquerra, per tal d'assumir tasques de govern, ordre públic i organització de la vida quotidiana, sovint per sobre dels mateixos ajuntaments. El Comitè de Milícies Antifeixistes de Sant Pol es constituí el 19 o 20 de juliol, amb funcions dirigents i executives en tot allò referit a la guerra i l'ordre intern, però a la pràctica acabà controlant gairebé tots els afers de l'administració municipal i substituï a l'Ajuntament fins l'octubre de 1936.

La seva seu s'instal·là a la Torre de la Plaça, local requisat, que els serví de caserna general. A la porta hi havia un milicià fent guàrdia i cada dia a les 8 del matí posaven, a tot volum, l'himne de *La Internacional*. La seva tasca principal era la vigilància i control de la població, per això s'organitzaren diverses patrulles, comptant amb la conformitat dels set o vuit carrabiners¹ (comandats per un brigada), que tenien la seva caserna a la primera casa del Ferrocarril².

El Comitè estava format per 9 persones: Aleix Claramunt Mas (Alcalde), Emili Cerdà Vallcorba (Secretari municipal), Joaquim Pou Mas i Joan Villà Horta (Unió de Rabassaires-PSUC), Magí Llauger Fabregà i Jaume Vives Ginebra (UGT-PSUC), Ramon Pedrol Valls, Antoni Ferrando Luis i Francesc Folch Sedó (CNT). Sorgí com a resultat del pacte entre el sindicat CNT i el PSUC, que controlava també Unió de Rabassaires i UGT, i que estava liderat per Joaquim Pou, l'home fort de la política d'esquerres a Sant Pol. Aquest també adquirí el compromís de vetllar per la seguretat de la gent de Sant Pol, independentment de la seva ideologia. La seva actuació fou decisiva, especialment el 24 de juliol, quan es presentà un escamot de milicians forasters, que fou responsable de l'incendi i destrucció de l'església de Sant Jaume. Tot seguit, pistola en mà, obligaren a set destacats santpolencs, simpatitzants de dretes, a pujar a Sant Pau i els posaren a tots de cara a la paret interior de l'ermita, amb la probable intenció d'afusellar-los. Alguns milicians de Sant Pol, que els acompanyaven, van córrer a buscar en Joaquim Pou. Aquest exigí als exaltats que s'aturessin, al·legant que dels presents ja se'n faria càrrec el Comitè de Sant Pol, de manera que els forasters van marxar, no sense abans enarborar a la part més alta de l'ermita de Sant Pau una bandera roja. Pou digué als santpolencs de dretes que baixessin i que no es moguessin de casa seva fins passades 24 hores.

Patrulles incontrolades de gent armada causaren 41 morts a Canet i 19 a Cal·lella. Sortosament ningú de Sant Pol va ser assassinat dins del seu propi terme municipal, tot i els ensurts i patiments que hagueren de viure.

Bibliografia

- ✚ **Amat i Teixidó, J. (1998).** *Sant Pol de Mar (1931-1948). República, Conflicte Civil i Primer Franquisme*. Vilassar de Mar. Oikos-Tau.
- ✚ **Pomés i Vives, J. ; Sàiz i Xiqués, C. (2000).** *Joaquim Pou Mas, 1891-1966, dinamisme i ambició: de cooperativista agrari a conseller de la Generalitat*. Barcelona. Publicacions de l'abadia de Montserrat.

Fonts documentals i imatges

- ✚ **Arxiu Municipal de Sant Pol de Mar**

¹ El Cos de Carrabiners va ser una força armada de seguretat, creada al segle XIX, dedicat principalment a la vigilància de costes i fronteres. L'any 1940 es va suprimir i els seus membres i funcions es van integrar dins de la Guàrdia Civil.

² Durant la guerra el comandament del 43 batalló – 1a Companyia-2a Secció era a Sant Pol.

VA DE LLIBRES

Només passarem per allà amb la Bici
Ellen Strömberg
 L'Altra Tribu, 2025

Les bicicletes sempre són sinònim d'estiu, de llibertat de colla d'amics, d'aventures...

La Manda i la Malin són adolescents, tenen 15 anys i són allò que es diu les "millors amigues". Viuen en un poble que els queda petit, tenen ganes de descobrir noves maneres de vestir, escoltar música diferent, ser més independents i trobar un lloc al món on ser elles mateixes. És temps també de conèixer gent nova... els diuen la Colla dels Bicis, perquè volen festa, volen transgredir, volen viure intensament.

Ellen Strömberg és coneguda pels seus blogs i pòdcasts sobre literatura juvenil, molt seguida a Finlàndia. Ha guanyat diversos premis de literatura juvenil.

Molt recomanada a partir dels 12 anys, és una gran novel·la de primera joventut.

La saviesa dels clàssics
Jordi Ricón i Núria Solsona
 Akarabooks, 2026

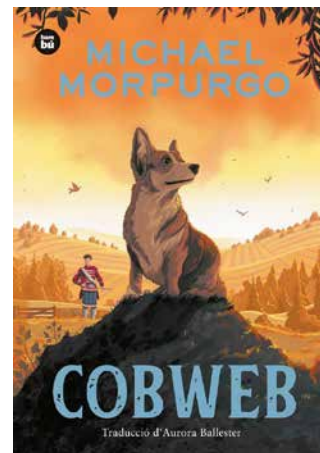
Trenta aforismes clàssics, perfectament il·lustrats evocadors del mediterrani que els va acollir. Aforismes perfectament actualitzats, absolutament vigents:

Nullatam modesta felicitas est quae malignitaris dentes vitare possit: Cap felicitat no és prou modesta per poder evitar les mossegades de l'enveja.

Jordi Ricón proposa una relectura dels clàssics, també de la llengua original en què van ser escrits: llatí o grec. Aquest llibre és un tastet del passat, petites dosis amb una mirada profunda sobre la vida i sobre la manera d'estar al món. Una lectura que qui sap si ens portarà més preguntes que respostes.

Recomanat a partir de 14 anys, però és un llibre sense edats.

Cobweb
Michael Morpurgo
 Bambú, 2026

Aquest llibre infantil (a partir de 10 anys) del gran Michael Morpurgo, autor de la novel·la portada al cinema *Cavall de guerra* i de la preciosa història de l'Illa dels frarets.

Aquí posa la veu narrativa a un gos, un gos que no entén les guerres, ni les batalles, ni els soldats. Ell és un cadell lliure, un pastor que guia el ramat. Enmig de la seva feina i acompanyat del pastor troba dos soldats que els parlaran del horror de la guerra.

És una novel·la que ens entendreix perquè el punt de vista del gos és autèntica, innocent i incrèdula davant la vida. És la història de la seva vida, des que és cadell fins que aprèn que la vida no és només córrer pels camps i viure lliurement.

Trobareu més ressenyes de llibres a l'espai virtual de la Biblioteca de Can Coromines. Hi podeu accedir escanejant aquest codi QR:

UNA QUARANTENA DE TREBALLS ES PRESENTEN A LA PRIMERA EDICIÓ DEL CONCURS LITERARI DE SANT POL

El 9 de maig va tenir lloc a la sala Josep M. Ainaud de Lasarte el lliurament de premis de la primera edició del concurs literari de Sant Pol de Mar, al qual s'hi van presentar un total de 39 obres de les tipologies prosa i poesia, microrelats i premi extraordinari de novel·la gràfica (còmic). No s'hi va presentar, però, cap obra dins de la categoria de relats breus per a persones amb discapacitat intel·lectual.

Era el primer cop que Sant Pol organitzava aquest tipus de certamen amb la voluntat de descobrir i donar a conèixer el talent de l'escriptura latent en molts santpolencs i santpolenques, i fer que la nostra vila també pugui tenir representació a la Mostra Literària del Maresme, que enguany arriba a la 43a edició.

El jurat va decidir donar de manera consensuada i unànime els premis a les obres que tot seguit s'enumeren i que tindreu l'oportunitat de llegir d'aquí a uns mesos, atès que l'Ajuntament les publicarà totes en un llibret.

Prosa

Categoria A (1r i 2n de primària):
desert

Categoria B (3r i 4t de primària)

Primer premi

Un misteri a l'Hospital,
de Valentina Torras Tió

Segon premi

La broma de l'espai,
d'Abril Serra Ruiz

Categoria C (5è i 6è de primària)

Primer premi

El rellotger i la línia temporal,
de Janina Roca Villalobo

Segon premi

El pressionador/a de pares,
d'Otto Teixidor Verdaguer

Categoria D (1r i 2n d'ESO)

Primer premi

Secrets,
d'Iris Oliver Fernández

Categoria E (3r 4t ESO)

Primer premi

Aconsellador nocturn,
de Fernando Navarro Vimiero

Segon premi

El concurs d'escriptura,
d'Ona Rodríguez Milán

Categoria F (de 15 a 18 anys): desert

Categoria G (Adults)

Primer premi

Univers d'una casa qualsevol,
de Sara de Pedro i García

Segon premi

Última parada,
de David Guy Finch Moldes

Poesia

Categoria A (1r i 2n primària)

Primer premi

La petita família,
de Júlia Sagristà Casellas

Categoria B (3r i 4t primària): desert

Categoria C (5è i 6è de primària)

Primer premi

Natura bonica,
de Teo Estepa Lecumberri

Categoria D (1r i 2n ESO): desert

Categoria E (3r i 4t ESO): desert

Categoria F (de 15 a 18 anys): desert

Categoria G (Adults)

Primer premi

La mar riera amunt,
de Vicent Gallach Castells

Segon premi

I va decidir no néixer,
de David Finch Moldes

Microrelats

Primer premi

La rata,
de Laura Texidó Solsona

Segon premi

Trencat,
de Guillem Encabo Gurgui

Còmic

Primer premi

Avi, anem en mar,
de Martina Sánchez García

EL XIPRER

UN ARBRE CARREGAT D'HISTÒRIA, SIMBOLISME I UTILITAT

(CUPRESSUS SEMPERVIRENS)

Joan Mestres

Tècnic forestal i del medi natural

Els xiprers (*Cupressus sempervirens*) són uns arbres molt presents en el paisatge mediterrani. Pertanyen al gènere *Cupressus*, dins de l'àmbit de la botànica, i es caracteritzen per la seva silueta esvelta i elegant, que sovint s'eleva com una columna verda cap al cel. És un arbre fàcil de reconèixer ja que la seva forma allargada i seriosa i es difícil de confondre.

El xiprer més conegut i comú a les nostres contrades és el xiprer mediterrani (*Cupressus sempervirens*). Les seves fulles són petites, en forma d'escata, i de color verd fosc. No tenen les típiques fulles que tenen altres arbres, sinó una estructura més densa que ajuda a reduir la pèrdua d'aigua, això fa que estigui molt adaptat al clima mediterrani. Produeixen uns fruits rodons anomenats gàbul o pinyes, que contenen les llavors.

Els xiprers són especialment resistents. Suporten bé la sequera, el vent i sòls pobres, cosa que els fa ideals per zones com Catalunya o la resta del Mediterrani. Aquesta resistència explica per què sovint es planten en jardins, camps o com a tanques naturals. A més, s'utilitzen sovint com a paravents naturals, protegint cultius i cases de la tramuntana i altres vents forts.

També tenen una gran longevitat: alguns exemplars poden viure centenars d'anys o inclús milers com el famós xiprer d'Abarkuh de l'Iran, considerat un dels arbres més vells del món.

El xiprer ha tingut un fort valor simbòlic al llarg de la història. Tradicionalment s'ha associat amb la immortalitat i el record, motiu pel qual és habitual trobar-lo en cementiris. La seva forma vertical també s'ha interpretat com un pont entre la terra i el cel.

En cultures antigues, com la romana o la grega, ja era considerat un arbre sagrat.

En resum, els xiprers no només són resistents i útils, sinó que també formen part de la nostra cultura i identitat visual mediterrània.

Un dels aspectes més curiosos és el seu ús com a “codi visual” en el món rural. Antigament, el nombre de xiprers plantats davant d’una masia indicava el grau d’hospitalitat:

Un xiprer: es podia oferir aigua i un lloc per descansar.

Dos xiprers: també es podia oferir menjar.

Tres xiprers: a més, es podia passar la nit.

No era una norma escrita universal, però sí una tradició força estesa i simbòlica a les masies del territori català.

Els xiprers també tenen un paper important en jardins històrics i espais patrimonials. S'utilitzen per crear camins, marcar eixos visuals o donar estructura als jardins, especialment en estils clàssics o mediterranis.

Tot i que sovint passa desapercebut, el xiprer és un element molt arrelat a la identitat catalana. No només és útil i resistent, sinó que també transmet valors com la permanència, l’acollida i la serenor.

A la nostra vila els xiprers més representatius els podem trobar al cementiri on segons fonts orals aquests exemplars ens acompanyen des de fa ben bé més de 100 anys tot i que als anys 30 els van escapar per fomentar la seva crecudada horitzontal. Un altre exemplar singular seria el xiprer que es troba al plaça de l’església del nostre poble veí, Sant Cebrià de Vallalta un valent que probablement té entre 125 i 130 anys.

En definitiva, a Catalunya el xiprer no és només un arbre: és part del llenguatge del territori i de la seva història.

Un símbol discret però molt arrelat.

Ni planificació, ni coordinació, ni sensibilitat, quina pena!

Sant Pol compta amb un teixit associatiu ric, divers i molt actiu, que mereix una administració capaç de coordinar i planificar adequadament el calendari d'activitats. Per respecte als organitzadors d'activitats i al ciutadà que en vol gaudir, no és acceptable que coincideixin activitats importants el mateix dia i a la mateixa hora. No és acceptable que el govern municipal obligui els veïns i veïnes a renunciar a actes que podrien ser perfectament compatibles. La coincidència de la Trobada de Vehicles Clàssics amb la Fira de la Maduixa, o de la Nit de l'Esport amb els Goigs de Sant Antoni, en són exemples evidents.

Malauradament, aquesta manca de planificació, coordinació i sensibilitat va més enllà de l'agenda d'actes. No és un fet puntual, és una manera de fer i de governar. Com és possible que, dos mesos després de finalitzar les obres de la Plataforma Única, encara no s'hagi completat la senyalització? Per què no s'ha restablert la circulació amb normalitat?

A aquesta falta de previsió s'hi afegeix la poca sensibilitat mostrada en algunes decisions. Qui ha autoritzat la instal·lació d'un mobiliari urbà que es percep com a hostil i poc funcional, sense posar les persones al centre i respondre a criteris de confort, accessibilitat i convivència i que ara, se'n plantegen modificar?

Tampoc es pot passar per alt la preocupació creixent per la gestió dels espais verds del municipi. Com s'ha pogut ordenar una poda tan intensa a les portes de l'estiu? Fins quan haurem d'esperar per tornar a veure les palmeres de la Punta? Quina és la previsió per als arbres del carrer Roger de Flor?

Tot això que està passant és un símptoma preocupant. Ja no és el senyal evident d'una manca de direcció política, és l'evidència de la deixadesa i del poc treball dels responsables municipals. No dels funcionaris, sinó dels que els dirigeixen, els polítics. Massa sovint les decisions arriben tard, les actuacions queden a mig resoldre o els problemes s'allarguen sense que s'hi doni una resposta efectiva.

Governar no és anar al Ple i aixecar la mà. Governar vol dir preveure les coses, saber organitzar equips, tenir sensibilitat amb les necessitats del poble i, sobretot, dialogar, parlar amb la gent i amb les entitats. No es governa perquè ens fa gràcia governar, es governa per millorar les coses, perquè els nostres veïns tinguin cada vegada un millor benestar.

L'actual alcalde, Albert Zanca, quan estava a l'oposició, no parava de menystenir l'anterior govern a qui acusava de manca de planificació, coordinació i gestió. Un any després d'haver assolit l'alcaldia, no gràcies als vots dels veïns i veïnes de Sant Pol sinó d'altres maneres, el seu equip no destaca, precisament, per la seva planificació, coordinació i sensibilitat cap al poble. Els fets parlen per si mateixos!

**ESQUERRA
REPUBLICANA**

Governar és difícil, però entre tots ho podem fer més fàcil

Des d'Esquerra Republicana de Sant Pol entenem la política municipal com un exercici de responsabilitat compartida. Governar un poble vol dir escoltar, decidir i actuar; però també vol dir acceptar que cada decisió pot generar dubtes, discrepàncies i crítiques. I això, lluny d'espantar-nos, ens interpel·la i ens ajuda a fer-ho millor.

La crítica ciutadana és una expressió viva d'un poble que participa, que s'interessa pel que passa i que vol formar part de les decisions col·lectives. Quan una veïna o un veí expressa una preocupació, quan una entitat assenyalava una mancança o quan algú qüestiona una actuació municipal, hi veiem una oportunitat: la de revisar, explicar millor, corregir allò que calgui i reforçar allò que funciona.

Sabem que governar és difícil. Ho és perquè els recursos són limitats, perquè les necessitats són moltes i perquè no sempre hi ha decisions senzilles. Però precisament per això cal valentia, rigor i capacitat d'assumir responsabilitats. Des d'Esquerra Republicana de Sant Pol no defugim els reptes ni les decisions difícils. Les entomem amb la voluntat de posar sempre el poble al centre, amb honestedat i amb la mirada posada en el bé comú.

La crítica no ens debilita; ens fa més conscients. No la vivim com un atac, sinó com una part imprescindible del diàleg democràtic. Ens encoratja a escoltar més, a explicar-nos millor i a treballar amb més exigència. Un govern que no escolta s'allunya del poble; un govern que escolta, encara que de vegades discrepi, creix amb el poble.

Per això volem reivindicar una manera de fer política basada en la proximitat, la transparència i la responsabilitat. No prometem que totes les respostes siguin immediates ni que totes les decisions agradin a tothom. Però sí que ens comprometem a escoltar, a donar la cara, a argumentar les decisions i a rectificar quan calgui. Aquesta és, per a nosaltres, la base d'una acció municipal honesta i útil.

Sant Pol és un poble amb veu pròpia, amb caràcter i amb una ciutadania exigent. Aquesta exigència és una fortalesa. Ens obliga a estar a l'altura, a no acomodar-nos i a entendre que cada aportació pot contribuir a construir un municipi més cohesionat, més viu i més preparat per afrontar el futur.

Des d'Esquerra Republicana de Sant Pol continuarem treballant amb determinació, assumint les dificultats i aprenent de cada conversa, de cada crítica i de cada proposta. Perquè governar és difícil, sí, però quan ho fem escoltant la gent, compartint responsabilitats i convertint la crítica en energia de canvi, entre totes i tots ho podem fer més fàcil.

Salut i república!

Continuem treballant per Sant Pol

Des de Més Sant Pol continuem treballant amb responsabilitat des de les regidories que gestionem, impulsant actuacions que milloren el dia a dia del nostre municipi. Sovint és una feina discreta, lluny dels grans titulars, però imprescindible perquè Sant Pol continuï avançant.

Properament s'executarà l'escala del Turó de la Marina, completant un camí escolar que havia quedat a mig fer durant el mandat anterior. També es renovaran les baranes dels miradors de la Punta i ja s'ha obert la plataforma única, una actuació important per a la mobilitat i la revitalització del centre del poble.

Des de Medi Ambient continuem apostant per un poble més net i ordenat. Seguim substituint contenidors malmesos, reforçant les sancions als comportaments incívics, netejant torrents i mantenint les tasques de sega, poda i manteniment dels espais verds.

A Benestar Social s'ha iniciat una reorganització del servei per oferir una millor atenció a la ciutadania. Continuem donant suport a les famílies que més ho necessiten. Paral·lelament, des de la Regidoria de Gent Gran impulsem activitats de sensibilització sobre l'edatisme i la prevenció del maltractament a les persones grans.

Des de Promoció Econòmica volem destacar l'èxit de participació de la Fira Benvingut a l'Estiu, una iniciativa que ha contribuït a dinamitzar el comerç local i l'activitat al nostre municipi.

Som conscients que encara queda molta feina per fer, però continuarem treballant amb rigor, planificació i sentit de poble. Aquest és el compromís de Més Sant Pol: continuar avançant, pas a pas, per construir un Sant Pol millor per a tothom.

Més poble, menys partit

Per una cultura de creació

Fa un any vam assumir la regidoria de Cultura amb un doble compromís: donar suport a les entitats que programen activitats culturals i, alhora, apostar per propostes valentes i arriscades.

Perquè la cultura estaria morta si no fos pels artistes que es neguen a fabricar productes pensats només per als circuits comercials de festivals. L'artista que fusiona estils, que carrega el missatge, que —i aquí rau la veritable dificultat— treballa per construir una veu pròpia i inconfusible.

Aquesta ha estat la nostra voluntat, donar espai a aquestes veus, i des d'aquesta convicció hem programat, per Sant Pau, el projecte *Libèrica*: la gosadia de fusionar jazz, flamenc i cançó tradicional catalana. Al *Poesia i +* reviuem la poesia de Clementina Arderiu, el duet Vito Blasu experimentarà amb nosaltres com ho fa amb la seva música, i Kris Tena ens durà les seves delicades composicions. I per Sant Jaume, Feliu Ventura, perquè el compromís amb la cançó d'autor i amb el país no és un eslògan sinó una trajectòria, i Xarim Aresté, amb una expressivitat que sembla infinita.

Des de la CUP seguirem acostant aquestes propostes al nostre poble, i donant suport als creadors del nostre país que volen continuar creant cultura, perquè la cultura és morta si només mirem cap al passat.

FESTA

MAJOR DE

SANT JAUME

Descarrega't
el programa aquí

Sant Pol de Mar
del 17 al 26
de juliol
2026

Disseny: Gina Rodríguez | www.mutudesign.com

Ajuntament de
Sant Pol de Mar

Diputació
Barcelona